

»SLOVENE« velja po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani:
na celo leto naprej . . . K 84.—
na pol leta . . . » 42.—
na četrt leta . . . » 21.—
na en mesec . . . » 7.—
Inozemstvo celoletno K 95.—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 15.—
za inozemstvo » 20.—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petlitvrsta (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po K 1-20
uračni razglesi po K 1-80
Pri naročilu nad 10 objav popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 4.—
Poslano:
Enostopna petlitvrsta K 3.—
Ishaja vsak dan izvenredni ponedeljek in dan po prazniku, ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisni se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. ljubljanske št. 850 za naročnitve in št. 349 za oglase, avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-her. 7583.

Dajte nam volitve!

Naš . . . vsemi naravnimi prednostmi oblagodanjena država se pogreza. Dežela, ki stoji n. pr. glede živeža med naj srečnejšimi deželami Evrope, pada v močvirje. Premagane in poteptane države, ki se šibijo pod udarci zmagovalcev do tal, se dvigajo polagoma iz globin. Nemčija, ta navadni mednarodni kaznjenej je v svoji narodni nesreči discipliniran dovolj, da zbira svoje ostale sile za preosnovo svojega gospodarstva in državnega življenja. Naša država, ki bi se kakor vse agrarne države, lahko z odločnim sunkom povzpele v kratkem času do urejenih razmer, gre navzdol. Vzroki ne leže ne v posebnosti naših krajev in ne v negotovnosti ljudstva, temveč v dejstvu, da ni nikogar, ki bi znal državo upravljati. Duševna in politična beračija naše takovane inteligence, je pravzrok vsega zla. Vслед zgodovinskih razmer se naše razumništvo ni nikdar učilo vladati in upravljati velikih ozemelj in se nahaja zato pred nalogami, ki jim ni doraslo. To je njegovo opravičilo.

Toda intelektualni in politični nedokončanosti stoji ob strani popolna moralna neresnoba ter lahkomišelnost brez kraja. Eksperiment, ki ga je vprizorila »DS in meščanskasocialna demokracija na živem telesu države, je najočividnejši dokaz te neresnobe. Strankarske hujskarije in nezbrzdane spopade, ki smo bili siljeni, jih gledati, so žalostna izpolnitev prorokbe »Jugoslovanstva kluba«, ki e rekel koj spočetka, da strankarska vlada »izziva samo boje.« Demokratska zajednica je bila drugo mnenja in je ustanovila v teh časih bojni blok s socialisti. Ti dve skupini sta šli za svojo stranko po volno, a sta se vrnili domov ostriženi. Kako lepo se slišijo na usnicah »Slov. Naroda« taki stavki: Prokleta dolžnost vse naše javnosti pa je, da požene vse strankarske hujskače in da se zave, da sedaj ni čas za eksperimente kakor tudi ni čas za otopelost, marveč da moramo celemu svetu mesto dosejanje žalostne figure pokazati, da umemo tudi mi . . . Isto barvo in isti povdarek bodo nosile seveda sedaj tudi izjave vseh drugih »miroljubnih« strank v državi.

Če se bo ustanovila zopet koncentracijska vlada, bomo imeli nekaj časa mir v državi. Toda koncentracijska vlada je le najmanjše zlo, ki si ga moremo izbrati. Velikih pričakovanj ne smemo vezati na nobeno vladno tvorbo pred volitvami. Politične prikazni, katerim dajejo po vsej pravici begunci — študentje v pismu na Narodno predstavništvo političen pouk, bodo ostale namreč s svojimi šegami in

navadami v veljavi pri vsaki obliki vlade. Nove in žive politične sile bodo napolnile naš državni organizem šele v trenutku, ko se vzdigne ljudstvo k volitvam. Zato ne bomo nehali in odjenjali nikdar od zahteve po volitvah v ustavotvorno skupščino. Z vso energijo in brez ovinkov kličemo po nemudnem razpisu. Izrabljanje ljudskih pooblastil v kupčije za izvoznice, v osebni in strankarski profit mora najti konec. Ljudstvo mora udariti na plan, da uniči vojne dobičkarje in javne sleparje, ter si uredi državo po svoji lastni volji. Volitve so njegova potreba in njegova pravica.

Kako smo izgubili Radgono.

Pariz, dne 8. septembra 1919.

Iz danes došlih slovenskih časopisov (žalibog jih dobivamo le, če pride kurir), vidimo, da nemške in laške brzobjavne agencije niso povsem točno informirale o poteku mariborskega vprašanja. Med drugim se ponekod govori celo o nekem kompromisu, katerega žrtev da je bila Radgono. V pojasnilo naj služijo sledeče vrste: Pred vsem treba konstatirati, da je vrhovni svet tudi v tem vprašanju postopal po navadnem svojem pravilu: brez nas, proti nam!

Dne 26. avgusta zjutraj je član delegacije po nekem poslancu zvedel, da je vrhovni svet prejšnjega dne v načelu sklenil plebiscit za Maribor in Radgono in da je naročil teritorialni komisiji, da stavi predloge glede podrobnosti. Pariški časopisi niso o tem imeli niti besedice; no poizvedbe na pristojnem mestu so potrdile resničnost vesti. Delegacija je takoj vložila motiviran protest in je po nekaterih članih tudi osebno intervenirala. Iz laških časopisov se je po tem izvedelo, da je bil predlog za plebiscit stavljen po Tittonju. Plebiscitno ozemlje bi se naj raztegnalo na jugu do Pohorja, na vzhodu nekaj kilometrov vzhodno železnične proge Maribor—Špilje, obsegalo bi južno od Mure ležeči del cmureškega okraja in naposled radgonski trikot in trg Zgornja Radgono; torej prav v zmislu avstrijskih protipredlogov. V teritorialni komisiji, ki se je sešla dne 26. avgusta, so francoski in angleški eksperti zastopali stališče, da je plebiscit sploh neumestno, a če ga se hoče dopustiti, da treba pritegniti tudi ptujski in ljutomerski okraj, ker tvori vse to ozemlje zemljepisno in zlasti tudi gospodarsko celino. Laški eksperti so pred vsem protestirali proti temu, da se komisija sploh bavi z vprašanjem plebiscita, češ da je to vpra-

šanje vrhovni svet že načeloma rešil; potem pa so pobijali in se sklicevali na etnografske razmere, na slovenska nasilstva napram Nemcem, ki so dovedla celo do vstaje (tu so se sklicevali na znane mariborske nemire) in naposled so še naglašali, da je plebiscit zelo primerno in moderno sredstvo za reševanje teritorialnih sporov. Njihovemu stališču se je pridružil znani ameriški ekspert Coolidge. Izrekli so se tudi proti pritegnitvi ptujskega in ljutomerskega okraja.

Na podlagi teh poročil je v vrhovnem svetu v seji 27. avgusta prevladovalo mnenje, da se plebiscit sploh opusti in odbije avstrijske zahteve. Ko je to izvedel Tittoni, ki radi boleznii ni prisostvoval seji, je takoj poslal vrhovnemu svetu sporočilo, da sprejme plebiscit tudi za Ptuj in Ljutomer. Hotel je na ta način rešiti vsaj princip svoje inicijative; no Avstriji, ki so bili po Lahih dnevno in natančno (mnogo natančneje nego mi) obveščeni o poteku razprav, so vrhovnemu svetu sporočili, da tak plebiscit nima za njih nikakega izgleda in da so zato pripravljeni se odpovedati Mariboru, ako se jim izroči brez plebiscita ozemlje cmureškega okraja na desnem bregu Mure in Radgono. Pravijo, da je Renner posebno povdarjal, da je Radgono njegov volilni okraj, da bi on sicer ostal brez mandata in da bi to eventualno vplivalo na vprašanje podpisanja mirovne pogodbe. Ta argument (!) je baje potem odločil, da je vrhovni svet dne 29. avgusta dodelil Radgono Avstrijem, a brez desnega brega Mure.

Čim je delegacija to izvedela, je še isti dan vložila obsirnejšo spomenico, v kateri je dokazovala nezmisljenost take rešitve. Priložila je tudi zemljevid, iz katerega je bilo razvidno, kako reže radgonski trikot, kakor klin v jugoslovanstvo ozemlje in kako se steka 5 cest iz tega ozemlja v Radgono, ki je z nemškimi ozemljem vezan le po eni cesti. Posebno se je tudi dokazovalo, kako tvori Radgono gospodarsko središče za Prekmurje in južne kraje in kako je odcepiti v tudi na škodo Radgone same, ki mora brez svojega gospodarskega in periodnega zaledja jednostavno propasti. Kakor prejšnje dni opetovano, tako se je tudi sedaj še osebno interveniralo.

Naj tu omenim, da je bila svoj čas Radgono že dodeljena Avstriji, a da je bila potem priznana naši državi ravno iz navedenih gospodarskih razlogov, ko se nam je posrečilo dobiti Prekmurje. Na vse to je vrhovni svet pozabil, oziroma je vse to sedaj prezrl samo za to, da ne ostane Renner brez mandata!

Na celem postopanju se vidi zopet enkrat, kako opravičen je bil Oxenstiernov vzklik: Quam pauca sapientia regitur mundus!

Mesece in mesece so eksperti dveh delov sveta študirali to vprašanje, vrhovni svet (tistikrat še z Wilsonovim sodelovanjem) je spoznal po dolgih razpravah potrebo, združiti Radgono s Prekmurjem in z južnim ozemljem, a vse to je sedaj prevrnjeno, da se da Rennerju osebna zadovoljščina.

Nečem tu preiskovati, v koliko so Slovenci sami krivi, da se je tako z njimi postopalo; opozarjati bi pa vendar hotel na razloge laških ekspertov. Morda pride potem spoznanje, da naše notranje razmere niso brez upliva na reševanje naših velikih vprašanj v Parizu.

Adriaticus m. p.

Orlovski dan v Št. Vidu nad Ljubljano.

V nedeljo se je izvršilo orlovsko slavlje šentvitskih Orlov in Orlic nad vse sijajno. Bilo je vsled velikanske udeležbe tujih bratskih odsekov eno izmed najlepših letošnjih orlovskih prireditev. Hvala Bogu, trud našega skupnega dela je našel zaslužen priznanje, premnogo jih je za nas pridobljenih, vsi smo navdani z novim pogumom, da nadaljujemo delo za sv. vero in svoj narod do popolnega uspeha.

Z opoldanskim vlakom se je pripeljalo več sto udeležencev z Gorenjskega, ki so s selsko orlovsko godbo na čelu prikoralaki na telovadišče. Odtod so skupno z drugimi, ki so se pripeljali z vozmi, šli nasproti udeležencem, ki so z M. D. poljsko orlovsko godbo prikoralaki iz Ljubljane. Po kratkem pozdravu so vsi skupaj odkorakali nazaj v Št. Vid, ki je bil ves okrašen z zastavami. Hvala šentvicanom za zavednost in naklonjenost!

Vsaakega je moral navdati pogum in veselje, kdor je videl ta manifestacijski sprevod! Na čelu 16 konjenikov Orlov, nato godba, za njo nepregledna rdeča vrsta Orlov — bilo jih je okrog 250 — potem zopet godba, kateri je sledilo več sto belih Orlic in orliškega naraščaja. Zadnja skupina so bili naši mali Orličci. Sprevod je zaključila vrsta okrašenih voz.

Najprej so se podali vsi v prostorno šentvitsko cerkev, ki je bila polna samih Orlov in Orlic in naraščaja. Dali so s tem izraz, da ne spoštujemo samo verskega prepričanja, temveč da je katoliška sv. vera naravnost naš program.

LISTEK.

Narodni „Križev pot“ koroških Slovencev.

Piše: Dr. Val. Rožič.

Usodni dnovi v Celovcu! Hannibal ante portas!

Tako sem naslovil svoj dnevnik, ki sem ga pisal v nemški internaciji od 29./4. do 4./8. 1919, torej do dne, ko sem v družbi s trgovcem g. Renkotom pobegnil iz zapora v Gmündu na Zg. Koroškem ter 8. avgusta 1919 srečno došel v Jugoslavijo. Naj popišem na kratko slovenski javnosti zadnji »križev pot« koroških narodnih trpinov na goro Kalvarijo na Zg. Koroškem. —

Dne 29. aprila 1919 po polnoči so nenadoma zagrmeli kanoni in zaragljale strojne puške na južnovzhodni celovški strani. Grom topov, bučanje granat in ragljanje strojnih pušk je prihajalo vedno bližje. Nastal je dan. Cel Celovec je bil po koncu. Trgovin sploh niso odprli, učence in učence srednjih in ljudskih šol so ob 8. uri poslali nazaj — domov; celo mesto je bilo kakor mravljišče, v katero dregne mimgredoči potnik — nepridiprav s svojo palico. Od dežel. sod. nadsvetnika in drž. pravdnika do zadnjega 14 letnega šolarkega učenca in obrtnega vajenca: vse je nosilo v nar urah že puške na ramah in v

različnih formacijah so odhajali Celovčani peš ali na avtomobilih na najbližnjo, predmestno fronto, kajti Jugoslovani so stali ob 4. uri zjutraj že na Bregu ob Krki, v Grabštanju, prve čete so že prišle na Zih-polje in v Kotmaravas! Vse naokrog Celovca je bobnelo, kakor da bi se bližal sodnji dan. — Jugoslovani so stali na nekaterih točkah dobro poldruho uro od Celovca! Streljanje, grmenje topov in pokaenje strojnih pušk je postajalo bolj zmedeno, nesistematično. — Celovčani pa so hiteli v tem večjih množicah na fronto. Bojni grom polagoma potihne. V Celovcu je vse zmedeno, vendar hiti vse, prav vse, kar le gre in leze, proti vojašnicam in iz vojašnic s puškami oboroženi ven na bojno polje. Kakšna čustva so tedaj imeli celovški Slovenci, tega ni mogoče pomsati. Upali in bali smo se, veselili in oduševljali smo se, a istočasno smo scagovali in obupavali. Pričakovali smo jih, a jih nismo pričakali. Iz lepih sanj so nas zbudili, a zaživeli smo strašno, kruto prevaranost. Bili smo v neki mrzlični, duševno nesigurni hipnozi, v nervozni ekstazi negotovosti. — Ob 9. uri dopoldne smo si bili že na jasnem. Naše upanje je splavalo po vodi . . . Udali smo se resignaciji. V bojzani in skrbi smo čakali in se v duhu že pripravljali na »Križev pot«, ki ga bomo morali hoditi: zasramovani, teptani, vpljuvani, tepeni, izmučeni strahu in sramu, vkleinjeni v verige in zaprti v ozke celice — lačni in žejni. In zgodilo se je tako —

1. Izgoni, konfinacije, aretacije in internacije.

Ob 10. uri dopoldne 29. aprila 1919 sta že bila dva vladna detektiva pri meni na stanovanju, kjer sta stikala za komisarjem dr. Hočevarjem. Na vsak način sta hotela vedeti, da imam dr. Hočevarja skritega na stanovanju. Preje sta ga namreč že iskala v hotelu Trabesinger v pisarni komisarijata SHS za Koroško. Po izrecnem zatrdilu, da dr. Hočevarja ni v mojem stanovanju in če ne verjamejo, da lahko pregledajo in preiščejo celo stanovanje, sta šele odšla z neverjetnimi obrazi. Dr. Hočevar se je pozneje sam zgledil pri vladi in so ga začasno konfinirali v Št. Vidu ob Glini še isti dan. — Popoldne ob 3. uri pride detektiv po mene, naj grem z njim na vlado. Šel sem. Tam se srečava z dr. Pirnatom, ki je prišel ravno iz sobe policijskega svetnika dr. Spitzerja. On ven, jaz notri. Zaslivanje in izpraševanje! Obdolžen — anonimno sem bil ovaden, da imam ponoči v svojem stanovanju tajne shode, zlasti z duhovniki v gotove, nem. (avstr.) državi nevarne svrhe. — Po mojem zatrdilu, da to ni res in da naj se mi to dokaže, je rekel koroški naddetektiv dr. Spitzer: Stvar bom dal še preiskati, a »vorläufig« vas konfiniram začasno doma na stanovanju, če mi obljubite in daste častno besedo, da ne boste ušli. Jaz mu odgovorim, da ne bom ušel, ker imam tu svojo soprogo in stanovanje, kajti upravičeno sem se bal, da, če uidev, potem zaboro mojo ženo in mi še stanovanje oplenijo.

Šel sem nato »konfiniran« domov. Tu di dr. Pirnata je konfiniral, dasi mu je preje obljubil, ker je bil bolan, da mu da legiti-macijo ter se lahko odpelje na Štajersko. Toda v zavesti zmaše in moči je dr. Spitzer dano besedo »snel« in dr. P. konfiniral. — Kot konfiniranec privezan na svoje stanovanje si seveda nisem upal na ulico. Zvedel sem od drugih, da je vlada sklenila izgnati trgovca Blažona, brivca Pirca in uradnika Zazulo. Bančni uradnik Gogala je pravočasno ušel še isti dan. Bančnega revidenta Ceha g. Andrejka so že isto jutro 29. aprila 1919 na ulici aretirali ter zaprli v garnizijski zapor v jezuitski vojašnici, zato, ker se je na ulici smejal ter s tem odobraval napad Jugoslovanov! Vse to je bilo v torek 29. aprila t. l. Ta dan so me obiskale tudi neustrašene Slovenke gospe Novakova, Tavčarjeva in Drašlerjeva. Noč smo prebili brez spanja. V sredo 30. aprila je bil položaj nestrpen. Nemci so že nosili pokoncu glave. Iz okolice, iz Roža in drugod so vlečili zavedne kmete in kmetice, fante in dekleta, starčke in otroke, brez razločka v celovske zapore. Tudi mnogo duhovnikov, ki so jih aretirali ali ujeli na potu — tako gospoda župnika Kukačko — so med pretepom in zasramovanjem prigrali v vojaške zapore. V Schillerjevem drevoredu so streljali za solici-tatorjem g. Polanjkotom in dr. Schanbachom, ki pa sta se pozneje srečno rešila ter ušla v Jugoslavijo. (Dalje.)

pobijati, a težnje za političnim zedinjenjem in kulturnim zblizanjem, ki so se pred letom dni kakor val zlike po slovanskem jugu, treba z veliko skrbnostjo negovati in z vso energijo uredničevati. Sadove bodo pa v tem prizadevanju želi samo tisti narodni možje, ki izvajajo to vzgojno nalogo s čistim namenom, da se mora država SHS brezpogojno obdržati in učvrstiti ter pri tem z enaklo ljubeznijo objemajo Srba, Hrvata in Slovence. Ne pozabimo nikoli besedi našega genialnega vladike Strossmayerja: Brez kulturne in moralne skupnosti za nas male narode slovanskega juga ni in ne more biti rešitve. Jaz pa dodajam: Brez resnega in vztrajnega prizadevanja za kulturno in moralno zblizanje ter politično narodno edinstvo ni in ne more biti močne države.

100.000 frankov strankine globe. Kakor poroča »Echo de Paris«, se je otvoril 11. septembra v Parizu socialistični kongres. Tajnik Lorist je poročal o finančnem položaju stranke in ugotovil, da je slab. Med drugimi je omenil zanimivost, da »so se navzeli socialistični poslanci izza par let navade, da ne plačujejo strankinih prispevkov.« Vsled tega dolgujejo danes stranki že 100.000 frankov globe. Po tem poročilu je bil nemudoma stavljen in sprejet predlog, da morajo biti vsi poslanci, ki ne plačajo do volitev svojega dolga, izključeni od kandidature. (Tvegamo za mirnim srcem svojo glavo, da bo do volitev ves dolg do pičice poplačan. Op. ur.)

Veliki preobrat na Madžarskem. Zagrebška »Narodna Politika« prinaša zanimiv dopis iz Szombathelya o današnjem položaju na Ogrskem. Dopisnik poroča med drugim: Madžarski listi so danes edini. Vsi so krščanski in madžarski. Vso krivdo za boljše vladanje na Karolya in žide, ki so imeli v rokah vodstvo vseh svobodomiselnih struj in strank: framasonov, radikalcev in socialnih demokratov. Karolyu je bilo na tem, da uniči spise svojega veleizdajniškega procesa, ki so dokazovali, da je bil od inozemstva podkupljen, da v Madžarski povzročijo nered in razbije zvezo z Nemčijo. Madžarski židi so pa težili za revolucijo od tistega časa, ko je začel Rewentlow v armadi zbirati podatke o vlogi židov na fronti in za fronto. Bali so se protižidovskega razpoloženja v vojski ter so delali na to, da odvrnejo pozornost vojaštva od židovstva na revolucijo. Madžarska narodna zavest je zaplamtela z velikim novim žarom. Častniška organizacija »Madžarska državna obrambna zveza«, ki je doslej zbirala belo vojsko v Segedinu, snuje novo narodno-obrambno organizacijo po zgledu češkega Sokola ali srbske Narodne obrane. S tem je položen temelj madžarske iredente. V svojem oklicu na narod pravijo med drugim: Ako bomo sami vodili Madžarsko, bo naša domovina gotovo ostala madžarska. Ako jo bodo pa vodili židi, bo naše madžarstvo, naša vera, naše poštenje, naše premoženje in domoljubje hitro prišlo na boben in naši otroci že v drugem rodu ne bodo več Madžari, nego plem brez morale in poštenja, človeške pošasti, ki se medsebojno uničujejo... Zato naših židovskih sodržavljancev ne prosimo za sodelovanje. Nočemo jih preganjati, a ne potrebujemo jih. Žid naj bo internacionalist, a mi hočemo biti Madžari! Vse komunistične tiskovine so pobrali in sezgali. Listi imajo posebno rubriko »Čiščenje«, kjer prinašajo imena aretiranih komunistov in vedno nove ovadbe. Vsi javni civilni in vojaški uslužbenci se morajo rehabilitirati in podati izjavo o svojem obnašanju za časa boljše vladave. Ta veliki preobrat na Madžarskem židom seveda ni po misli, zato trošijo ogromne vsote denarja za protiakcije v dunajskih in drugih listih. Za kulisami se vrši orjaška borba; nevidne roke snujejo neprestano nove strankice, da ustvarijo za bodoče volitve čim večji metej. Največji uspeh utegnela doseči »Kršč.-socialna stranka in »Stranka malih posestnikov«. Tak volilni uspeh bi bil končno enkrat pravi izraz volje madžarskega naroda, s katerim so se doslej njegovi magnati in židje nesramno igrali.

Dnevne novice.

Predsednik deželne vlade za Slovenijo, g. dr. Brejc, kateremu se je 14. t. m. pridružil občeznan prijatelj, dopisnik lista »Journal des Debats«, grof Beugouen, je na svojem službenem potovanju po slovanskem Korotanu v nedeljo dopoldne obiskal Šmarjeto in Galicijo, kjer so ga sprejeli tudi zastopniki Apač, dalje Škocijan, Sinčo vas in Velikovec. Sprejem je bil povsod prisrčen, posebno sijajen pa je bil v Velikovcu, kjer so pozdravili g. predsednika zastopniki uradništva, poveljnik vojaške oblasti, zastopniki občine, tako slovenski kakor nemški, šolske sestre ter odposlanci okoljskih občin. V vsakem kraju je g. predsednik dobil ugodna poročila o delovanju uprave, zlasti se je s hvaležnostjo povsod omenjalo poslovanje aprvizacije. Tekom popoldneva je g. predsednik v spremstvu načelnika

kmetijskega oddelka, g. prošta Kalana, obiskal kmetijsko šolo v Velikovcu, potem Vovbre, Grebinj in Rudo. V Grebinju ga je pozdravila velika množica in tržaški bataljon, čigar pevski zbor mu je zapel par krasno ubranih slovanskih pesmi. Nadalje je dr. Brejc posetil naslednje kraje in občine: Vogrče, Pliberk, Globasnica, Dobro ves, Žitaro ves in Železno Kapljo. Prebivalstvo ga je povsod toplo sprejelo in obsipalo s cveticami. Tudi v tem delu naše Koroške je slišal samo pohvalo naše uprave. — Z najboljimi vtisi o razmerah na Koroškem se je predsednik deželne vlade dr. Brejc dne 14. t. m. zvečer povrnil v Ljubljano.

Železnica Kočevje—Brod na Kolpi—Delnice. »Hrvat« prinaša dopis iz Gorskoga Kotarja, v katerem dopisnik opozarja, kako tamošnje ljudstvo obupava, ker nima nobenega zaslužka. Glavni vir dohodkov so ondi gozdi, toda vsled slabih potov in neugodne železniške mreže je delo v večjem obsegu izključeno. Sedaj bi bil končno čas, da se urednišči železniški načrt Kočevje—Brod na Kolpi—Delnice. Političnih ovir, ki so preje preprečevale zgradbo te proge, sedaj ni več. Posestniki bi potrebna zemljišča odstopili izpod cene, ako ne brezplačno. Središče železnice naj bi bil Brod na Kolpi.

Mokronog. Ker so sedemzrednice gotovo času neprimerne šole, je bila zahteva za stopinjo naprej ali nazaj. Višji šolski svet se je odločil za stopinjo naprej, tedaj osemzrednico v Mokronogu. Stroškov domača občina ne bo imela niti vinarja več, učno moč plačuje država, učiti se mora po gotovem načrtu. — Šola bo enaka šoli v Šmihelju pri Novem mestu, šoli pri Uršulinkah v Ljubljani ali drugim enakim šolam na eni strani, na drugi pa se mora pokladati velika važnost na kmetijski in gospodinjstvi pouk. Absolvence te šole naj bodo dobri kmetovalci in skrbne gospodinje, imeli bodo pa tudi vstop v razne pisarne, v trgovske tečaje, na učiteljska, tretjo realko, razne tiskarne in poštni tečaj za poštne uradnike. Poleg obveznih predmetov se bo poučevala neobvezno laščina in nemščina, ker bo gotovo v korist, saj kolikor jezikov znaš, toliko moč veljaš. Ustreženo ni samo domačinom, ampak tudi vsem sosedom, ki bodo lahko izobraževali svojo mladino doma, pa gotovo ceneje kakor v mestih. Vpisovanje bo v nedeljo 21. septembra.

Ameriški darovi za zasedeno ozemlje. Iz časopisov ti obdarovanci ne bodo zvedeli za naslove, ker časopisov ne dobe. Ako bi se seznam darov poslal po eni ali drugi poti guberniji v Trst, se je nadejati, da bi ta šla na roke, da se darovi oddajo na prave naslove. In ti darovi so dragoceni: obleka, usnje za čevlje itd. — Opomba uredništva: Po našem mnenju bi bil ta predlog težko izvedljiv. Italijani so že ob prihodu darov iz Amerike delali velike sitnosti in so jih le na odločen pritisk poveljništva ameriškega brodivja pustili iz Trsta v Ljubljano. Tudi so izjavili zastopniki ljudstva iz zasedenega ozemlja, da ne kaže za sedaj razpošiljati darov, ker je nevarnost, da jih Italijani pridre zase.

Ukradeni ameriški darovi. Iz Niša poročajo, da je bil velik del ameriških darov, namenjenih za niški okraj, ukradenih. Pri več trgovcih so našli ukradeno blago ter dotičnike zaprli.

V železniških zadevah so na Slovenskem merodajni sledeči uradi: za državne železnice ravateljstvo drž. železnice v Ljubljani, mestni licej, ki je podrejeno naravnost ministru saobračaja v Belgradu. Za privatne železnice pa komisariat ministra saobračaja Ljubljana, kranjska hranilnica, oziroma vodstva dotičnih privatnih železnic. Poverjeništvu za promet ne obstoja več. Interesne se opozarja, da pri vlogah v žel. zadevah vpoštevaljo kompetenco zgoraj navedenih žel. uradov in na ta način pripomorejo preprečiti nepotrebno zavlačevanje rešitev. 5437

Društvo slovenskih živnozdravnikov ima 20. septembra t. l. ob 15. uri seštanek. Kraj: Ljubljana, Narodni dom (Češka obec). — Odbor.

4% državni boni. Zadruga zveza naznanja, da je prejela 4% bone države SHS in jih izdaja strankam proti izročitvi začasnega potrdila.

Za sprejem prestolonaslednika Aleksandra v Zagrebu, čegar obisk je napovedan za začetek oktobra, se je na zagrebškem magistratu vršilo posvetovanje vseh merodajnih činiteljev ter so v glavnih potezah določili program.

Slovensko planinsko društvo zapre kočjo na Kamniškem sedlu v ponedeljek 22. t. m. Po zatvoritvi je poset kočje mogoč le v spremstvu oskrbnice, katera se dobi v turistovski koči pri izviru Kamniške Bistrice, ki ostane celo zimo odprta in oskrbovana.

Invalidi. Po razsulu Avstrije je morala samoumevno prevzeti skrb za invalide zadnje vojne nova država, to je Jugoslavija. Ker ni bilo drugih prostorov, je

prejšnja vlada nastanila invalidnico v državni obrtni šoli, kjer je še sedaj. Na vsak način pa je treba, da se vse šole po tolikih letih vendar že izročijo svojem namenu. Obrtno šolo je bilo treba že izprazniti s 1. avg. t. l. To se pa še do danes ni moglo izvršiti, ker v celi Sloveniji ni najti prostorov, ki bi bili sedaj na razpolago, da se v njih nastani invalidnico z vsemi pododdelki, ki bi odgovarjala svojemu namenu. Kljub največjemu trudu od strani poverjeništvu za socialno skrbstvo in Komisije za preskrbo vračujočih se vojnikov in vpoštevalje vse nasvete bodisi od strani časopisja, bodisi od strani občinstva, je bil ves ta trud zaman. Preostajalo ne bi toraj drugega, ne go invalidnico na novo sezidati ali pa postaviti zanjo barake po najmodernejšem sistemu. Oboje je iz tehničnih in materijelnih ozirnov za sedaj nemogoče. Zato je poverjeništvu za socialno skrbstvo ukrenilo, da se za prvo silo spravo invalidi, ki so potrebni naknadnega zdravljenja, v Vojaški dom v Rogoško Slatino, tisti, ki čakajo na službo, pa se pošljejo deloma na Golnik pri Tržiču, deloma na Sangrad pri Cerkljah. (Golnik je kupila še prejšnja deželna komisija za preskrbo vračujočih se vojnikov, da postavi tamkaj moderno zdravilišče za tuberkulozne. Sangrad pa je kupila sedanja Komisija samo zato, da nastani vanj invalide.) Golnik je sedaj za silo urejen za zdravljenje bolnih na dihalih, in se taki rekonvalescenti že nahajajo gori, jih je pa samo 12, tako, da je še vedno prostora za kakih 70 invalidov, ki ne potrebujejo zdravniške oskrbe. V Sangradu pa je prejšnja leta ljubljanska mestna občina pošiljala otroke čez počitnice. Oba kraja sta toraj taka, da bi se pač malokdo branil v njih prebivati, zlasti še, če bi ga to nič ne stalo. Popolnoma drugačnega mnenja pa so invalidi. Ne vsi, pač pa vsi delamrzniki in hujskači. Tem nikakor ne zadostuje, da jih država brezplačno oskrbuje, temveč zahtevajo povrh še vse udobnosti, ki jih nudita mesto in masten zaslužek. V petek 12. t. m. je bila poslana večja partija na Golnik, vsa ta partija pa se je isti večer samovoljno vrnila v mesto in noče nikamor iz mesta, ker je bivanje tukaj v marsikakem oziru dobičkanosno in prijetno. Ker so zastran oskrbe invalidov in ravnanja z njimi razširjene najneverjetnejše vesti, je potreba, da se občinstvu pojasni, da poklicani organi invalidov nikakor ne marajo ugonobiti, temveč jim gredo na roke na vse načine, kolikor je le to mogoče v danih razmerah. Za sedaj ne kaže drugega, kakor porazdeliti invalide na gorinavedene kraje, v Ljubljani pa ostanejo samo tisti, ki že obiskujejo kakšno šolo ali tečaj, ali se ročno uče obrti pri mojstih. Ker nikakor ne gre, da bi si ljudje, ki uživajo javno oskrbo, ki obstoji iz dobrega stanovanja in izborne hrane, še mogoče izbirali kraj in način te oskrbe zahtevali morda še kakih udobnosti, ki si jih ne more privoščiti niti kak boljše plačani uradnik, naj se občinstvo nikar ne čudi in ne zgraža, ako bodo poklicani faktorji vedeli dati volji zakona in odredbam glede preskrbe invalidov potrebnega energičnega povdarka. — Poverjeništvu za socialno skrbstvo.

Zdravniška služba v Ljubnem. Razpisana je služba okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Ljubno, ki mu pripadajo občine Ljubno, Luče in Solčava. Razun sistemiziranih prejemkov in 100% draginske doklade dobi zdravnik od občine Ljubno še stanovanjski pavšal 600 K na leto. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

Spominsko ploščo padlim vseučiliščnikom postavijo v avli belgrajske univerze. Akcijo vodi akademsko pevsko društvo »Obilič«.

Za šolske zgradbe v Bosni in Hercegovini zahteva sarajevska vlada namesto določenih 125.000 K kredit 1.650.000 kron. Za dijaške ustanove zahteva ista vlada 1.340.000 K.

Gibanje jugoslovanskega dijaštva. V Belgradu je začel zopet delovati klub vseučiliškega radikalnega dijaštva »Slovenski Jug«. Jugoslovanski dijaki v švicu so osnovali kršč. društvo mladih Jugoslovancev po zgledu podobnih društev v Ameriki in na Anglaškem.

Umrli je v Zagrebu hrvatski pisatelj in časnikar Josip Baričević.

Novo deželno vzgajališče je ustanovila hrvatska pokrajinska vlada v Požegi. Zavod so zgradili na obsežnem zemljišču (20 oral), ki ga je v to svrhu darovala mestna občina.

Gibanje bančnih uradnikov na Hrvaškem. Zveza denarnih zavodov je predlog društva bančnih uradnikov, naj se vrše pogajanja na podlagi njegovega načrta za pragmatiko, odklonilo. Nato je D. b. u. predlagalo, naj se vrše pogajanja temeljev obeh načrtov, ki sta jih predložili obe prizadeti organizaciji. Zastopniki Z. d. z. o odbile tude ta predlog, kakar je D. b. u. za 14. tm. sklicalo shod. Denarni zavodi so sklenili za slučaj štrajka bančnih uradnikov postopati solidarno. Na drugi strani so se gibanju bančnih uradnikov na Hrvatskem pridružili tovariši v Bosni. Razmere v

denarnih zavodih na Hrvaškem so skrajno nezdrave. Mnogokje ima vsa oblast v rokah gospodična, ki je ravnatelj najhobji pri srcu. Ona denuncira ostalo uradništvo ter dobiva zato sijajno plačo, dočim dolgoletne sposobnejše moči prejema jo srmatno nizke plače. Tudi sicer igra protekcija veliko vlogo. Zato je odločen boj bančnega uradništva za pošteno službeno pragmatiko povsem umljiv in opravičen.

Za učitelja petja za odrasle moške je na zagrebškem dežel. glasbenem zavodu imenovan operni pevec Josip Rijavec.

Štrajk vojvodinskih učiteljev. Učitelji v vojvodini so ustavili pouk, dokler parlament ne reši njihovih zahtev.

Vojna akademija se ustanovi v Zagrebu.

Štajerske novice.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Tukaj se je vršil na Marijin praznik dne 8. septembra protestni shod zoper rop Radgone. Zupnik Gomilšek je pojasnil velikansko krivico, ki se nam je zgodila z odločitvijo mirovne konference. Soglasno in med burnim odobravanjem sta bili sprejeti sledeči resoluciji: 1. Obmejni Slovenci iz okrajev lenarškega in gornjeradgonskega na protestnem shodu pri Sv. Benediktu v Slov. gor. d. 8. septembra prosimo narodno predstavništvo v Belgradu, da v javni seji protestira proti ropu Radgone in najodločneje posreduje pri mirovni konferenci v Parizu, da se Jugoslaviji storjena krivica popravi in v smislu prvotnega sklepa mirovne konference Radgona zopet vrne naši državi. 2. Obmejni Slovenci, zbrani na protestnem shodu pri Sv. Benediktu v Slov. gor. iz severnega lenarškega in iz gornjeradgonskega okraja protestiramo proti ropu Radgone, ki je naša od nekda, ki je glavno tržišče severnih Slov. gor. in Prekmurja in nam jo je priznala kot neoddatno last mirovne konference. Odločno tirjamo Radgono nazaj, tirjamo nazaj oba mosta pri Radgoni, brez katerih ni mogoča zveza s Prekmurjem in protestiramo proti vsaki nakani od naše ali nasprotne strani, da bi avstrijska republika kjerkoli prestopila Muro. Obenem prosimo vse zavedne Jugoslovane, naj se izjavijo solidarne z našimi tirjatvami in protesti. — Obe resoluciji so v polnem obsegu odobrila županstva: Sv. Benedikt v Slov. gor., Drvanja, Ihova, Sv. Trije kralji v Slov. gor., Trotkova in Osek in sta se vpslali v upoštevanje deželni vladi in Jugoslovanskemu klubu v Belgradu.

Glasbena Matica Maribor v Mariboru ustanovi na podlagi sklepa odbora seje mešan zbor. Vpisovanje pevke v zbor »Glasbena Matica« se vrši v ponedeljek, dne 15. t. m. od pol 5. do 7. ure zvečer na meščanski šoli, Kaiserstraße 1, I. nadstropje. Vsaka na novo priglasiva se pevka mora navesti natančne rojstne podatke, stan oz. poklic in stanovanje. Vpisovanje je določeno samo za en dan, ker se prihodnje dni že prične s poukom. Odborova želja je, da se ustanovi poleg lepoštevilnega in izza zadnjega koncerta poznanega izbornega moškega zbora enakovisoko stoječ ženski oziroma mešan zbor; radi tega vljudno vabimo vse za lepo slovensko in slovansko pesem vnete gospe in gospodične, da se temu pozivu polnoštevilno odzovejo. Zadržane naj priglasijo svoj pristop z gorenjimi podatki po dopisnici na naslov koncertnega vodje, gosp. sodnega svetnika Oskarija Deva, Maribor, Okrožno sodišče. — Odbor.

Pristava. Popačenko »Pristava«, občina Sv. Ema, okr. Šmarje, znak prejšnjega tlačanstva, je dež. vlada odpravila ter pripomogla pristno domača »Pristava« do uradne veljave. Tudi tukajšnji poštni urad se odslej imenuje: »Poštni brzojavni urad Pristava«.

Koroške novice.

k Črna. Odkar je prišel naš gorski kraj pod Jugoslavijo, je tukaj popolnoma drugačno življenje. Nemškutarija je popolnoma izginila. Sedaj odhajajo zadnji ostanki nemških in nemškutarskih nastavljenec pri tukajšnjem rudniku. Grede vsi v Nemško Avstrijo, kjer jih preživlja »Bleiberger Bergwerk-Union«, četudi jim tam ne more dati službe. Tako se mašuje nemška trdovratnost, ki je v svrhu germanizacije povsod podpirala in nastavljala edino-le Nemce ali nemškutarje, domačin Slovenec pa je bil dober le za najtežja in najnižja dela. Zato pa tudi nihče ne pretača solz za odhajajočimi zatiralci. Vas Črna ima sedaj popolnoma slovensko lice: povsod sami slovenski napis, tako da napravi na tujca s svojimi, skoro novimi hišami zares zelo dober vtis. Tako so bili zadnji teden tukaj dijaki iz cele slov. Koroške in nekaj gospodičen dijakin in učitelj. Ogladali so si celo vas, cerkev, šolo in obiskali tudi grobove dne 28. mainika

prvo večje in popolnejše delo o stškem samostanu v slovenskem jeziku. Spis naj opozori naše ljudstvo na ta samostan, ki ima izmed vseh ostalih samostanov največje stike z našim ljudstvom in je po svoji zgodovini za nas najbolj važen.

Treba bi mu bilo samo slovenskega naraščaja, da se ohrani in še poglobi svoj pomen. Knjižico toplo priporočamo. Naročiti se v Jugoslovanski knjižarni.

pr. »Hlapci« v Zagrebu. Dr. V. Novak je pisal v »Jutarnjem listu« o pričetku hrvaške gledališke sezone in je izrazil nevoljo nad tem, ker sezona ni pričela s premijero kakega domačega pisatelja.

Cerkveni vestnik.

c Velik shod za vse dekliské Marijine družbe iz Posavja, iz leskovske in videmske dekanije, se vrši prihodnji četrtek, 18. septembra, v Reichenburgu.

c Iz Rusije izvemo le malo. Toliko je znano, da so poskušali boljševiki cerkevno življenje docela zatreti.

c Italijansko odrešenje! Bogoslovno sementišče v Trientu je sedaj, ko gospodarji italijanska beracija, brez sredstev, stroške za vzdrževanje bo treba v bodoče pokriti s posebnimi pristojbinami, ki jih bodo plačevala razna društva, cerkve in nadarbine.

Dijaški vestnik.

d Iz Trčica. Dne 7. in 8. septembra so priredili v »Našem domu« katoliško narodni dijaški iz Trčica igro »Sveti Vid«. To je bil prvi nastop naših dijakov na odru »Našega doma«, ki se jim je tudi na celi črti posrečil, kajti obakrat je bila dvorana napolnjena.

dečim odborom: Predsednik stud. phil. Jože Avsenek iz Brezij pri Trčici, za tajnika: stud. theol. Kristjan Cuderman in za blagajnika stud. gimn. Mali Albin, za podpredsednika: Alojzij Šarabon, učiteljskičnik, vsi iz Trčica.

Podpora za dijake višjih in srednjih kmetijskih šol. Iz študijskega fonda za kmetijsko šolstvo je oddati več podpor slušateljem višjih in srednjih kmetijskih šol v domovini in v inozemstvu.

Posledice vojske se zelo občutijo med našim ljudstvom. Slov. Dij. Zveza skuša te razmere ublažiti s svojimi knjižnicami.

Vestnik S. K. S. Z.

sv. Gregor. V nedeljo 7. septembra je imelo naše nanovo poživljeno slov. kat. izobr. društvo občni zbor.

ORLOVSKE ZVEZE

Desetletnica Orla na Ježici se praznuje v nedeljo 21. septembra. Ljublj. okrožje priredi tamkaj javno telodobro, pri kateri nastopijo Orli, Orlice in naraščaj.

Orliška zveza (predsedstvo in vadičelski zbor) ima prvo sejo v sredo, dne 17. t. m. ob 5. uri popoldne v Jugoslovanski tiskarni, III. nadstropje (Orlovska soba).

Krožek Ljubljana - Sv. Peter. Redna telodabna se vrši odslej redno vsako sredo ob pol 8. uri zvečer.

Gospodarske novice.

Ponudbe za kože. Za ponudbe zajęjih kož ter kož domačih zajcev prosí Nemško - avstrijski urad za trgovski promet, podružnica Ljubljana, Resljeva cesta šte. 1.

Našla se je vstopnica za operno gledališče glaseča se na ime Ivan Deržič. Dobi se v trgovini Zibert, Prešernova ul.

Našla se je 15. t. m. denarnica z manjšo svoto. Dobi se: Vodnikov trg, stojnica Minka.

Zgubili se je na poti od Mestnega doma po Strelški ulici in Elizabetni cesti do cerkve sv. Jožefa ključ. Kdor ga je našel, naj ga izroči policiji.

Poziv

Jugoslovanske pomožne akcije iz Amerike.

V skladišču »Balkan« v Ljubljani se nahajajo naslednje pošiljke iz Amerike, ki naj jih adresati dvignejo tekom štirinajstih (14) dni:

- Gustišar Andrej, Dolenji Logatec št. 19, ima zabož št. 693, ki mu ga pošilja Joe Mihovc 1134 E 60 St. Cleveland C. U. S. A.
Srebot Jožef, Neverke 12, p. št. Peter-Košana na Krasu, ima zabož št. 706, ki mu ga pošilja Jožef Srebot 643 E 160 Str. Cleveland C. U. S. A.
Tomazič Ivan, 14. Sluje Obrov, Primorsko. Bracati Ivan, St. Marija Magdalena Spodnja 401 Servata (Servalo) Trst ima zabož št. 406, ki mu ga pošilja Franc Lon. Menort 917 Ala Ane Sheboygan Wis.
Rotar Franc, Kal št. 92, p. št. Peter na Krasu ima zabož št. 750, ki mu ga pošilja Anton Rotar 643 E 160 St. Cleveland O. U. S. A.
Zakel Anton, Kalce 30, Logatiče, Gorenji Logatec, ima zabož št. 954, pošilja ga Franc Ven. S. Malino Zakel 7430 Ridgę Ave Chicago Ael.
Vidar Pavla, Logatec 152 pri Ajdovščini ima zabož št. 705, ki ga pošilja Vidmar Iv. Is 705 Saranac Ro Cleveland O. U. S. A.
Seljak Marija, Planina pri Rakeku 99 ima zabož št. 639, pošilja ga Franc Seljak 6313 St. Clair Ave Cleveland O.
Čiž Janez, Vel. Brdo 16, p. Razdrto, ima zabož št. 960, pošilja ga Martin Čiž bosa 54 Berlin Pa.
Slejško Marija, Hrenovice 58, Postojna, ima zabož št. 798, pošilja ga Franc Slejško 6107 St. Clair Ave Cleveland O. U. S. A.
Kos Ivan, Marki Kosi Ročini, ima zabož št. 645, pošilja ga A. Kos 16.301 Waterloo Rd. Cleveland O. U. S. A.
Berginc Ana, Drežnica 21, p. Kobarid, ima zabož št. 411, ki ga pošilja Franc Jakob Berginc 489 Park St. m. Ivnuh Wis U. S. A.
Zupanstvo občine Tolmin ima zabož št. 313, ki ga pošilja Zveza jugoslovanskih žen in deklet 1052 E 62 St. Cleveland O. U. S. A.
Kos Franciška, Trtnik št. 13, p. Dobrdo (Podbrdo?) pri Tolminu, ima zabož št. 706, ki ga pošilja John Rutar 722 E 163 St. Cleveland O. U. S. A.
Pivk Marija, p. Rovte pri Logatcu, ima zabož št. 75, pošilja ga George Pivk, Kock Springs Wyo 5.
Gorjanc Terezija, Loka p. Kanal, ima zabož št. 736, pošilja ga Ivan Gorjanc 386 E 161 Str. Cleveland O. U. S. A.
Berginc Ana, Drežnica 21 pri Kobaridu, ima zabož št. 404, pošilja ga Jack Berginc 489 Park St. U. S. A.
Matko Josip, Tominj 21 p. Ilir. Bistrica, ima zabož št. 235, pošilja ga Josip Matko 115 Moen Do. Rockdbile Ill.
Krapč Terezija, Podgora 241 p. Idrija, ima zabož št. 833, ki ga pošilja M. Lapajnc 6614 Schater Ave Cleveland O.
Fortunat Marija, Ročini 21, ima zabož št. 312, ki ga pošilja P. Kržišnič 1239 E 175 St. Cleveland O. U. S. A.
Simčič Amalija, Njivice 33 p. Kojsko pri Gorici, ima zabož št. 768, ki ga pošilja Mihael Simčič 8107 St. Clair Ave Cleveland O. U. S. A.
Lipovč (Lipuš) Jožefa, Batuje 24 p. Črnič pri Gorici ima zabož št. 712, ki ga pošilja Franc Lipovč (Lipuš) 901 Alhambra Rd.
Furlan Karolina, Svino 47 p. Šmarje pri Ajdovščini, ima zabož št. 725, ki ga pošilja John Furlan 1306 E 55 St. Cleveland O. U. S. A.
Bavčer Franciška, Gradišče 225 p. Ajdovščina, ima zabož št. 649, ki ga pošilja Anton Bavčer 15.929 Saranac Rd. Cleveland O.
Jugoslav Relif Fond Ljubljana ima zabož št. 1025, ki ga pošilja Anton Kočevnar Bridgeport Ohio 1025.
Brožina Marija, 22 Jelšane, Primorje, ima zabož št. 286, ki ga pošilja Jos. Brožina 6725 Baiteys Ave Cleveland O. U. S. A.
Pošta (župnija) Višnja gora, Dolenjsko, ima zabož št. 86, ki ga pošilja From Sloveniam Red Cross st. st. Josip Church Joli Ill.
Maurin Margareta, p. Nemška Loka 17, Kočevje, ima zabož št. 162, ki ga pošilja Gor. Maurin 518 Da 9 Eveleth Minn.
Erlah Jakob, Spodnje Doblje p. Loče pri Beljaku, ima zabož št. 215, ki ga pošilja From Kiunesec 823 Kansas St. Francisco Calif.
Jernej Neža, Mokliče p. Galicija na Korškem, ima zabož št. 309, ki ga pošilja Marij Vičić 1106 E 64 St. Cleveland O. U. S. A.
Sgern Anton, p. Vuhred (Wuchern), Sp. Štajersko, ima zabož št. 537, ki ga pošilja Josip Peruch 1137 Vikovy St. Joliet Ill.
Walburgo Franc, Erlach Sv. Oswald p. Ivnic, Štajersko, ima zabož št. 316, ki ga pošilja Fr. Walburga Kohler Wit U. S. A.
Kregar Marija, Ilirska Bistrica 128, ima zabož št. 674, ki ga pošilja Josip Kregar 1081 Addison Rd Cleveland O. U. S. A.
Lilavačič Ivan, Mala Bukovica 16 p. Ilirska Bistrica, ima zabož št. 959, ki ga pošilja Franc Stefančič Ore Hill Pa.
Vičić Mihael, vas Sovze 1, Ilirska Bistrica ima zabož št. 232, ki ga pošilja John Vičić 1654 Dayton St. Chicago Ill.
Perše Andrej, št. Florjan-Grojna pri Gorici, ima zabož št. 792, ki ga pošilja John Perše 919 Addison Rd. Cleveland O.
Koštansk Mar., Gradišče 21 pri Ljubljani, ima zabož št. 447, ki ga pošilja Mato Koštansk Virgin Milva.
Zupanstvo Ilirska Bistrica ima zabož št. 255, ki ga pošilja Zveza jugoslovanskih žen in deklet 1052 E 62 St. Cleveland O. U. S. A.
Beučer (Bavčar) Kristina, Kosi 105 Ročini, ima zabož št. 756, ki ga pošilja Ana

Beučer (Bavčar) Saranac Rd. Cleveland O. U. S. A.

Stefančič Marija, Trnovo 73, Notranjsko, ima zabož št. 634, ki ga pošilja Jos. Princ 815 Penn Ave Sheboygan Wis.

Kovač Marija, Lokavec 24 Ajdovščina, ima zabož št. 908, ki ga pošilja Avgust Kovač 1145 E 55 St. Cleveland O. U. S. A.

Blazetič Jos., Knež, Podmelec 15 ima zabož št. 6, ki ga pošilja Anton Rojc 4321 Acorn St. Calumet Mich.

Molk Marija, Gornja Planina pri Rakeku, ima zabož št. 855, ki ga pošilja Marija Molk 1161 Norwood Rd. Cleveland O. U. S. A.

Ceretič-Skur Marijana, p. Platišće-Prosenico 80 Udine ima zabož št. 714, ki ga pošilja Josip Skur 15.519 Hohnes Ave Cleveland Ohio U. S. A.

Cerne Tereza, Stenice, Kranjsko, ima zabož št. 973, ki ga pošilja Joe. Cerne Ore Hill Pa.

Boltaž Terezija, Ročini 18 pri Kanalu ima zabož št. 314, ki ga pošilja John Boltar 1095 Addison O. Cleveland O. U. S. A.

Zupanstvo občine Divača ima zabož št. 301, ki ga pošilja Zveza jugoslovanskih žen in deklet 1052 E 62 St. Cleveland O. U. S. A.

Bizjak Marija, p. Lokavice (Lokavec?) pri Ajdovščini ima zabož št. 727, ki ga pošilja Josip Bizjak 719 E K 60 St. Cleveland O.

Udovič Elizabeča, Planina 58, pri Rakeku ima zabož št. 303, ki ga pošilja Matevž Udovič 1086 Addison Ro., Cleveland, O.

Sterklanko (Sterlinko?) Luka, Ajba 21, p. Kanal ima zabož št. 868, ki ga pošilja Jos. Pikaš 6717 Edna Ave, Cleveland, O.

Jug Marija, Čičinj 6, Golici-Tolmin, pošta Volče, ima zabož št. 627, ki ga pošilja Mato Ulemek. 726 Holmes Ave, Indianapolis, Ind.

Vuga Josip, Ročini, p. Kanal, ima zabož št. 795, ki ga pošilja Vuga Sidon, 919 Adison Ro., Cleveland, O.

Balant Ivana, Spodnja Idrija, ima zabož št. 129, ki ga pošilja Balant Anton, Ely, Minn.

Podbršček Marija, St. Martin 75, p. Kojsko, ima zabož št. 896, ki ga pošilja Podbršček Miha. 6107 St. Clair Ave, Cleveland, O.

Pahor Anton, Miren pri Gorici 22, ima zabož št. 355, ki ga pošilja Pahor Gabrijel, 258 First Ave, Milwaukee, Wis.

Tomšič Ivan, Ilirska Bistrica 107, Trnovo, ima zabož št. 780, ki ga pošilja Levar Louis, 1018 Ivankee Rd., Cleveland, O.

Uršič Marija, Kobarid 84, ima zabož št. 628, ki ga pošilja Dugar Marija, 65 Holmes Ave, Indianapolis.

Kosovel Katarina, Osek, p. Šempas pri Gorici, ima zabož št. 610, ki ga pošilja Badolčić Ciril. 2622 W 21 Place, Chicago, Ill.

Zigoy (Cigoj?) Anton, Sv. Križ-Cesta pri Ajdovščini, ima zabož št. 372, ki ga pošilja Zigoy (Cigoj?) Albert. 450 Nat. S. Ave, Milwaukee, Wis.

Petrič Ivan, Jurkovec, Planina pri Rakeku, ima zabož št. 185, ki ga pošilja Mahek (Mašek?) Peter, Celjert, Minn.

Mejak Ivan, Landol, Hraše pri Postojni, ima zabož št. 539, ki ga pošilja Mejak Jakob, 205 Ruby, St. Joliet, Ill.

Žetko Antonija, Laze 16, p. Senožče, ima zabož št. 529, ki ga pošilja Žetko Anton, 200 Jack 50, St. Joliet.

Ključ Franc, Zagorje 35. St. Peter na Pivki, ima zabož št. 568, ki ga pošilja Šabec Josip, 200 Jackson, St. Joliet, Ill.

Cerkvenik Ivana, Kačice 19, Lokev-Divača, ima zabož št. 274, ki ga pošilja Cerkvenik Rudolf, 1115 Narwood Rd., Cleveland, O.

Pošta (župnija) Logatec, ima zabož št. 87, ki ga pošilja Sloveniam Red cross of St. Joseph Chuveh, Joliet, Ill.

Zupanstvo občine Kanal, ima zabož št. 724, ki ga pošilja Zveza jugoslovanskih žen in deklet. 1052 E 62 St., Cleveland, O.

Uršič Alojzija, Kobarid, ima zabož št. 629, ki ga pošilja Vesekat Marija, 2823 W., Wittishigon St., Indianapolis.

Leban Marija, Polubinj 28 pri Tolminu, ima zabož št. 541, ki ga pošilja Kavčič Andrej, 510 Westernon, Plotia, Ill.

Fornazarič Rozalija, Osek 81, Šempas pri Gorici, ima zabož št. 329, ki ga pošilja Avgust Toplikar, 131 Ohio Ave, Kansas City, Kans.

Potapan Franc, Mala Bukovica 11, Ilirska Bistrica, ima zabož št. 985, ki ga pošilja Potapan Jože, Ore Hill.

Tomšič Ivan, Knežak 30, Trnovo, Kranjsko, ima zabož št. 605, ki ga pošilja Tomšič Marija, Box 3 Waldez, Colorado.

Škerl Marija, Vas Dolne Zarnon 7, p. Ilirska Bistrica, ima zabož št. 856, ki ga pošilja Škerl Josip, 3560 East 82 nd St., Cleveland.

Turkovič Jožefa, Brce 4, Jelšane, Notranjsko, ima zabož št. 912, ki ga pošilja Turkovič Jos., 1084 E 64 St., Cleveland, O.

Vengar Franciška, vas Laze 54, Planina-Rakek, ima zabož št. 494, ki ga pošilja Vengar Franc, 117 Jones 5 E, Evelet, Minn.

Urbas Ivan, 182 pri Pivkovich, Planina pri Rakeku, ima zabož št. 815, ki ga pošilja Urbas Louis, 1514 E 52, Cleveland, O.

Cucek Marija, Kol 8, St. Peter na Krasu, ima zabož št. 757, ki ga pošilja Cucek Janez, 702 E 156 Zobož St., Colliwond, O.

Simčič Franc, Vedrian 35, p. Kojsko, ima zabož št. 811, ki ga pošilja Urbas Louis, 1415 E 52, Cleveland, O.

Bara (?) Drgane, p. Jesenice, ima zabož št. 955, ki ga pošilja Požgaj Johan, Mgmtyre. Zupanstvo občine Jesenice, Kranjsko, ima zabož št. 571, ki ga pošilja Zveza Jugoslovanskih žen in deklet, 1052 E 62 St., Cleveland, O. U. S. A.

Upravičenci dobe na njih naslovljeno pošiljatev proti potrdilu prejema in nedvomnem dokazu identitete.

Trgovski sotrudnik. dobro izurjen v slov. in nemškem jeziku v govoru in pisavi, želi primerne službe v trgovini s mehanim blagom v mestu ali na deželi. Ponudbe pod nastovom »trgovski sotrudnik« 5452 na upravništvo lista.

Manjši lokal za majhno manufakturno trgovino se išče. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Lokal A.«

Dve mladi srni, samec in samica, popolnoma krotki in domači, sta naprodaj pri MARIJI OFFNER, po domače Anko na Jezerškem nad Kokro.

Učenka iz poštene rodbine s primerno šolsko naobrazbo se sprejme v trgovino čevljev J. Blas, Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 18.

Brelo Gaško Ia nudi na debelo tvrđka Demšar & Osener, Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 38.

Petar Slijepčević Anica Slijepčević, roj. Novak poročena

Ljubljana, 3. septembra 1919,

Knin. Ljubljana.

Vzgojiteljica večša nemščine in francosćine se sprejme takor. Sv. Petra cesta 21. I. nad. K. A. Krogar.

Ubog dijak, šestsolec išče za šol. leto 1919/20 inštrukcij vseh predmetih najraje za hrano in stanovanje. Ponudbe blagovolite pošlati takor upravništvu »Slovenca« pod šifro »inštruktor« - 5405.

Lepo brinje se cenó dóbi v vsaki množini pri Fran Poganičniku v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 36.

Lepe suhe gobe kupuje po najvišji cení Franc Krašović. Sv. Jurij ob Taboru.

Licitacija. V nedeljo 21. septembra ob pol 3. uri pop. oddajo se v najem polja in travniki na ljubljanskem polju, za artilerijsko vojašnico na Dunajski cesti. 5458 St. G. Taužhor.

MATTONI-JEVA DIESSHÜBLSKA PRISODNA KISLA VODA

Dermatolonsko vino, pristno, črno se stalno službo mladenič 27 l. trezen in pošten, vešč popolnoma slov. in nem. jezika, ki bi nadzoroval električno svetilno napeljavo ter izvršil tozadevna popravila in prikltope. Ponudbe se prosijo na upravo tega lista pod št. 5418.

Kol hišnik v zavod ali podjetje išče stalno službo mladenič 27 l. trezen in pošten, vešč popolnoma slov. in nem. jezika, ki bi nadzoroval električno svetilno napeljavo ter izvršil tozadevna popravila in prikltope. Ponudbe se prosijo na upravo tega lista pod št. 5418.

Dobro in kuharico in dekle za vsako varčno delo, se sprejme za takojšni nastop. Vpršati je v Spodnji Šiški št. 91. II. nad.

Posli hrvatskega korespondenta se prevzamejo. Naslov pove uprava lista pod štev. 5490.

Izgubi se je notes z trgovskimi listinami. Najditelj naj ga odda proti nagradi v trgovini Perdan, Ljubljana.

Hotel ali restavracija se išče v Ljubljani, Celju ali pa v okolici v najem. Cenj. ponudbe z natančnimi podatki se prosi na naslov Fan: Morlelac, Boh. Bistrica.

Fotograf-aparat dobro ohranjen se kupi. Opis, cena in naslov naj se pošlje na upravo tega lista pod štev. 5444.

Proda se en trijeder in 1 par novih nizkih damskih čevljev št. 39. Franca Jožefa cesta 16. II. nadstr. vrata štev. 6.

Učenec

se sprejme v modni trgovini

I. Kete, Ljubljana.

Kupim več vagonov raznega sortiranega **SADJA**

Ponudbe za vagonsko oddajo franko vagon poljubni kolodvor z navedbo vrste prosim

Fr. Sirc, Kranj.
Prosim tudi za ponudbe suhih gob in vseh drugih deželnih pridelkov.

IVAN KACIN
izdelovatelj harmonijev
Ljubljana Radeckegac.

Izdeluje vse vrste harmonije, sprejema popravila, vglasevanje; isto tudi cerkvene orglje, vse po primernih cenah. Izdelane harmonije imam vedno v zalogi. Izposojujem tudi klavirje, pianine in harmonije. 5451

Gospodu Ivanu Dekanič, operateurju kurjih očes v ljubljanski garnizijski bolnici, I. oddelku, se tem potom zahvaljujem, ker mi je brez bolečin odstranil kurje oko, radi katerega sem trpela več let, ter ga vsem kot operateurja priporočam.

Franja Gams.

KROMPIR,
pšenico, rž, oves, tižol itd., prodaja na debelo po ugodnih cenah **Franc Majdič, Kranj,** trgovina z deželnimi pridelki. 5439

Pozor trgovci!
Iščem prostor za dobrega, pridnega **trgovskega pomočnika** mešane stroke, kateri bode moral svoj prostor premeniti. Natančna pojasnila pošljem na vprašanje na upravo lista pod štev. 5371.

Razpisuje se služba cerkovenika in organista v Motniku pri Kamniku. Oglase sprejema župni urad v Motniku. Samostojen

korespondent
zmožen slovenskega, nemškega in po možnosti tudi italijanskega dopisovanja, se sprejme takoj v veletrgovino z lesom. Ponudbe na upravništvo pod »Dobra moč 1919, — 5407.

Pristni firnež, oljnate barve

lastnega izdelka kakor suhe barve, lake in barve za obleke nudi po najnižji ceni tvrdka Jančar & Co. Ljubljana, Slomska ulica 19. 4964

Prvovrstna vozna kolesa plašče in cevi
in vsa zraven spadajoča dela priporočam
IGN. VOK
specijalna trgovina s sivalnimi stroji in kolesi
Ljubljana, Sodna ulica 7.

Osel velik, ali mula se želi kupiti takoj. — Ponudbe naj se pošljejo na vlastništvo Rasinja blizu Koprivnice, Hrvatska. —

Lepo, črno letošnje **brinje**
se dobi v vsaki množini pri tvrdki **A. Sarabon, Ljubljana.**

Vreče
vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najbolje trg. firma **J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.**

Pravo žolto domače milo za pranje
1 kg K 16.—, 1 za-bojček okoli 3 1/2 kg franko K 56.— pošilja po povzetju zavod za eksport,
M. JUNKER, ZAGREB, št. 39, Letrinjska ul. ca 3. III.
Z naročilom se prosim poslati tudi polovico zneska.

!! KONJAK !!
Pri slabostih vsled starosti, težkočah v želodcu, pešanju moči je star **vinski konjak** pravo življenje vzbujajoče sredstvo Dve politerski steklenici pošlje z za bojem vred za 60 K franko **BENEDIKT HERTL, veleposesnik, grad Golč pri Konjicah, Štajersko.**

Lepo črno letošnje **brinje**
oddaja v vsaki množini in po nizki ceni tvrdka **Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta štev. 2.**

Svarilo!

Opozorjamo, da se v zadnji dobi v časopisih ponuja »Kolinška cikorija«, katera pa ni naše blago. Prava kolinška cikorija je samo tedaj, ako so zavitki opremljeni z našimi etiketami in varstveno znamko.

Kolinška tovarna kavnih primesi
trgovsko delniško podjetje v Ljubljani.

Conjenim damam vljudno naznanjam, da sem **otvorila na Mestnem trgu št. 7. lastno izdelovalnico in preoblikovalnico klobukov**
Preoblikovalo se bode hitro in lepo vse klobuke od najfinejšega velourja do navadnega filca po najnovejših francoskih modelih. Cene primerne. Za naklonjenost se cenjenim damam priporočam
P. Barborič.

Import-Eksport

Westinghouse

Watt

Kremenezky

Metax

Baterije žarnice vseh tipov elektrotehn. predmeti
Gen rep za kraljestvo SHS
Janko Pogacar, Ljubljana

Zahvala.
Za vse številne dokaze sočutja ob nenadomestljivi izgubi naše iskreno ljubljene soproge in mame, gospe **Frančiške Jaklič**
ter vsem, ki so blago pokojnice spremili na njenem zadnjem potu, kakor tudi za lepo darovano cvetje, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najprisernejšo zahvalo.
Ljubljana, 15. sept. 1919.
Globoko žalujejo ostali.

Razpis.
Podpisano županstvo razpisuje **službo zdravnika-vodje** na javni občinski bolnici v Krškem z letno plačo 6.000 K. Poleg tega vživa zdravnik hišo, gospodarsko poslopje, vrt za zelenjavo in sadje, in lep vinar. Poleg tega še lahko vrši civilno zdravniško službo, in pa službo okroglega zdravnika, katero je opravljal tudi sedanjí zdravnik, in ki bode v najkrajšem času razpisana po začasni komisiji in likvidaciji v Ljubljani, in za katero lahko prosi.
Prošnje za to službo je vlagati pri podpisnem županstvu do 24. sept. 1919 ter naj prilože dokazila o zdravniški praksi, in dosedanjem službovanju.
Mestno županstvo v Krškem, dne 13. septembra 1911.
Ivan Golob, župan.

A. SARTORY
najfinejše izdelovanje perila za dame in gospode.
Križevniška ulica 11. — Breg 18. — II. nadstropje.
Konkurzna masa Leopold Fona ima 206 hektov starega, deloma belega, deloma rudečega

vina na prodaj.
Vino se prodaja po ugodnih in zmernih cenah. Natančneje se poižve v pisarni konkurznega upravitelja, **odvetnika dr. A. Smoleta, Ljubljana, Dunajska cesta 20.**

Vsaki dan sveže **pasterizirano mleko in mlečne izdelke** prodaja po maksimalnih cenah od 16. t. m. naprej **Mlekarska zveza v Spodnji Siški, Celovška cesta v trgovini pri Skubicu.**

Prvovrstna, sveža **slanina** (špeh), od pitanih sremskih prašičev se prodaja začasno vsaki dan na **Fredovičevi stojnici** v Solškem drevoredu od 1 kg naprej.
I. vrste (riba) po K 30.—. II. vrste po K 28.— za kilogram.

Stečaj.
Vršačka (Srpska) Kreditna Banka potrebuje **ravnajučeg upravitelja** sa godišnjom platom od 24.000 kruna i 3% tantijeme od čiste dobiti. Upravitelja bira glavna skupština na tri godine, prvi put na godinu dana probe. Moloci moraju imati podpunu bankarsku praksu i podpuno vladati srpskim i nemačkim jezikom. Rok ističe 15. oktobra 1919.
U smislu zavodnih pravila mora upravitelj 20 kom dionica ili 20.000 kruna kaucije dati.
Uprava Vršačke (Srpske) Kreditne Banke.

Rogaška Slatina
Tempel vrelec: Najboljša namizna voda, najbogatejša na ogljikovi kislini. Pospešuje prebavljanje in preosnavljanje. —
Styria vrelec: Zdravilna voda proti kroničnemu katarju želodca in čreves, najboljši pripomoček proti slabemu prebavljanju in teku, boleznim jeter in ledvic, sladkorna bolezen.
Donati vrelec: Najmočnejši vrelec svoje vrste, posebno dobro sredstvo proti črevesnemu katarju, želodčnemu kamenu, sladkorni bolezni, debelosti, putiki, hemoroidom itd. —
Rogaška slatina je najbolj priljubljena in se v občje največ zahteva. To pa radi tega, ker je izmed vseh alkalično-saliničnih rudniskokislih slatin najbogatejša na ogljikovi kislini. — Ta slatina je najokusnejša krepčilna in oživljajoča pijača; obenem pa tudi najboljšo sredstvo s katerim se obvaruje v mrzličnih krajih mrzlice. —
Rogaška slatina je najboljša namizna in zdravilna, mineralna voda, katera nima nikdar slabega okusa ali duha.

Podružnico v Mariboru
Gospodsk. ulica št. 38.
je ustanovila tovarna za barvanje in kemično čiščenje obiek in vsevrstnega blaga. Svečiolikanje (ovratnikov, srajc, zapestnic i. t. d.)
Jos. Reich, Ljubljana Novo mesto Maribor.

Julij Meinl, Ljubljana.			
Kava	Rum	Fino francosko	Razpošilja se po celem SHS kraljestvu od 5 kg naprej.
Gokolada	Konjak	olje	
Kakao	Likerji	primissima	
Sardine	Marmelada	v dozah	
Kondenz. mleko	Keksi	po 12 1/2 kg	
Malaga	Riž	in odprto.	
	Trapistovski sir		